

RWS ONGECLASSIFICEERD

Rijkswaterstaat Midden-
Nederland

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 24094
3502 MB Utrecht
T 088-7973111
F 088-7971899
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Project Afsluitdijk

T 0320 29 7011

afsluitdijk@rws.nl

verslag

Verslag van meedenkbijeenkomst hinder
scheepvaart Den Oever

Omschrijving	Stakeholdersbijeenkomst hinder scheepvaart Den Oever
Datum bespreking	12 december 2014
Deelnemers	Rijkswaterstaat Stakeholders Afsluitdijk

Datum
19 december 2014

Bijlage(n)
Presentatie

HB 2676507

Opening en welkom

De opening wordt verzorgd door Joost van de Beek, de projectmanager van project Afsluitdijk. Dhr. Van de Beek heet iedereen welkom en maakt direct duidelijk dat hinder onvermijdelijk is, maar dat Rijkswaterstaat wil weten waar de knel- en aandachtspunten zitten, zodat Rijkswaterstaat hier zoveel als mogelijk rekening mee kan houden.

Presentatie

Lukas Meursing, de omgevingsmanager van het project, trapt af met de aanleiding voor deze bijeenkomst. Het doel is om samen de mogelijke gevolgen van de werkzaamheden aan de Stevinsluis bij Den Oever naar boven te krijgen en samen mogelijke oplossingen te bedenken, als ook de verschillende belangen boven tafel te krijgen.

Om de aanwezigen een beeld te geven van wat er staat te gebeuren komt als eerste de stand van zaken van het project aan bod. Vervolgens legt dhr. Meursing uit dat Rijk en regio samen werken aan de versterking en vernieuwing van het internationale icoon de Afsluitdijk. Het Rijk is verantwoordelijk voor de versterking van de veiligheid en de vergroting van de afvoercapaciteit. De regio is verantwoordelijk voor de ambities op het gebied van duurzame energie, ecologie, recreatie en toerisme.

Hierna volgt uitleg over de plannen voor de Stevinsluis. Aangegeven wordt dat gekozen is om de oplossingsruimte voor de versterking van schutcomplex Den Oever te beperken tot de ruimte die nodig is om een nieuwe keersluis pal voor het bestaande bovenhoofd van de schutsluis te plaatsen en de voorhavendijken te versterken. Op basis van deze oplossing, een nieuwe keersluis, heeft Rijkswaterstaat aan de hand van referentieontwerpen en uitvoeringswijzen bepaald wat de maximaal toegestane hinder reëel is. Dit komt neer op een maximale totale stremming van 7 maanden plus nog eens 24 maanden

doorvaartbreedte beperking.

Dhr. Meursing geeft aan dat Rijkswaterstaat verwacht dat de opdrachtnemer dit sneller kan en ook kijkt naar mogelijkheden om de opdrachtnemer te stimuleren minder hinder te realiseren, maar dat dit de maximale hindereisen zijn die Rijkswaterstaat momenteel kan stellen op basis van de onderzochte referentieontwerpen en uitvoeringswijzen. Rijkswaterstaat zal er in ieder geval voor zorgen dat Den Oever en Kornwerderzand niet gelijktijdig langdurig zijn gestremd en dat volledige stremming niet in de vakantiemaanden juli en augustus plaats vinden.

Vervolgens geeft dhr. Meursing aan dat de werksessie Rijkswaterstaat kan helpen bij het beperken van de gevolgen van de hinder en wat Rijkswaterstaat gaat doen met de opbrengsten uit de werksessies.

Datum

19 december 2014

HB 2676507

Aandachtspunten n.a.v. presentatie

Tijdens en naar aanleiding van de presentatie werden een aantal vragen gesteld, maar ook een aantal aandachtspunten benoemd. Hieronder zijn deze vermeld.

- De gepresenteerde oplossing bij Den Oever roept vragen op. Waarom is bij Den Oever niet gekozen voor dezelfde oplossing als bij Kornwerderzand, oftewel een keermiddel aan de Waddenzeekant buiten de draaibruggen, in plaats van in de voorhaven? Rijkswaterstaat geeft aan dat dit is omdat de kosten voor de oplossing bij Den Oever bijna de helft lager zijn dan wanneer gekozen wordt voor de oplossing zoals bij Kornwerderzand. Bij Kornwerderzand is dit relatieve kostenverschil veel kleiner omdat daar twee schutkolken aanwezig zijn die versterkt moeten worden. Hierop geeft een deelnemer aan dat het van belang is dat de economische situatie meegenomen dient te worden bij deze vergelijking, want dat is nu niet gedaan. Aan Rijkswaterstaat wordt gevraagd de keuze helder uiteen te zetten. Dus waarom een keermiddel in de voorhaven en niet in de Waddenzee zoals bij Kornwerderzand. Dit in relatie tot de economische schade en onderverdeling van de kosten van de onderdelen.
- In het stormseizoen kan (door)gewerkt worden door de opdrachtnemer, omdat het huidige keermiddel de functie van kering tijdens een storm nog kan vervullen.
- Zorgen zijn er over het Zuiderstrand bij Den Oever, de gemeente heeft plannen daarvoor, hierover vindt afstemming plaats met de gemeente, maar hoe is dit afgestemd met de versterking van de voorhavendammen en hoe zit dit in de werkruimte? Deze lijkt van invloed op de plannen bij het Zuiderstrand.
- Onduidelijk is wat de relatie is tussen het Rijksinpassingsplan (RIP) en het DBFM-contract. Rijkswaterstaat geeft aan dat het Rijksinpassingsplan de Milieueffectenrapportage (MER) ter inzage komen te liggen. Het MER onderbouwt de in het RIP opgenomen oplossingsruimte, waarbinnen de opdrachtnemer straks zijn werk moet realiseren. In het RIP staan de maximale kaders voor de opdrachtnemer, in het contract staan de eisen waaraan de opdrachtnemer moet voldoen binnen die maximale kaders.

Hoofdpunten uitkomsten werksessie

Aan vier tafels is in werksessies gesproken over de gevolgen van hinder bij de versterking van de sluis in Den Oever en mogelijkheden om hinder te voorkomen. Hier zijn enkele hoofdpunten samengevat, in de bijlage zijn de aandachtspunten per persoon te vinden.

- Duidelijk is dat langdurige stremming van de sluis bij Den Oever grote gevolgen heeft voor marina Den Oever, de havens van Den Oever, Texel en andere havens langs het IJsselmeer en de daaraan gerelateerde bedrijvigheid.
- Omvaren via Kornwerderzand is voor zowel de recreatievaart als beroepsvaart lastig. Redenen hiervoor zijn: Kornwerderzand is te ver omvaren hierdoor kost het teveel tijd, het kost teveel geld en daarnaast geldt voor de beroepsvaart nog de vaartijdenwet.
- Belangrijk is te kijken naar andere geplande stremmingen van schutsluizen. Aangegeven wordt dat niet alleen afstemming moet zijn met de schutsluizen bij Kornwerderzand, maar ook met bijvoorbeeld de Wilhelminasluis in Noord-Holland.
- De standaardmaat voor binnenvaartschepen is 11,4 meter breed, gevraagd wordt hiermee rekening te houden bij de doorvaartbeperking.
- Kijk of stremming beperkt kan blijven tot maximaal enkele maanden, buiten het recreatieseizoen, bij voorkeur in het winterseizoen, maar in elk geval na oktober. De gevolgen van de stremming zullen met name voor de recreatiesector langer duren dan de stremming zelf.
- De toezegging dat de Stevinsluis niet volledig gestremd wordt in juli en augustus is goed, maar in het recreatieseizoen zijn de weekenden ook heel belangrijk. Met name Pinksteren en Hemelvaart. Een oplossing is blokken van stremming.
- Bij hoog water zou er geen stremming moeten zijn, want veel schepen varen bij hoog water, hierbij is een schutblok van minimaal 2 uur nodig.
- Laat de markt zijn werk doen, houdt ruimte voor prefab oplossingen. Zorg ook voor extra prikkels voor de markt, zodat de stremming minder wordt.

Afsluiting

Rijkswaterstaat doet de toezegging binnen drie maanden een terugkoppeling te doen van wat er is gedaan of wordt gedaan met de aangereikte punten tijdens de presentatie en werksessie. Hiervoor wordt een bijeenkomst georganiseerd.

Verslag werksessies**Datum**

19 december 2014

HB 2676507

Dhr. Bergmeijer, Tidal Testing Centre, Energy Valley

- Bij versterking spuisluizen hebben ze vaartuigen nodig, zorgen over gelijktijdigheid werkzaamheden spui- en schutsluizen.
- Om de turbines in spuisluizen in de bouwen is de schutsluis nodig t.b.v. de bereikbaarheid, Bij de aanbesteding de hinderkant zwaar mee laten wegen.
- Wat betekent de versterking van de schutsluis en de voorhavendammen voor het terrein van het oude distributiekantoor?
- Is er sprake van hinder op toevoutroute via de weg? Sluiskolkade moet wel toegankelijk blijven!

Dhr. Brutel, MEA –NL

- MEA-NL vaart 2 á 3 keer per week door de schutsluis t.b.v. het uitvoeren van onderzoek, bij stremming zorgen over voort kunnen zetten van het bedrijf.
- In de periode van dec – maart geen onderzoek vanwege de winter.
- MEA-NL een schip van 13,5m breed.
- Mogelijke oplossingen zijn geld ter compensatie, maar kan zelf misschien meer onderzoek achter elkaar doen op het IJsselmeer en daarna op de Waddenzee.
- Bij aanbesteding boete/bonus clause behoorlijk maken.
- Mogelijke oplossing is een ligplaats voor het schip bij Kornwerderzand.
- Voor het uitvoeren van onderzoek is zoutwater nodig, daarvoor vaart het schip via Den Oever. Een oplossing zou kunnen zijn aanvoer zout water via Blue Energy of wellicht een noodpomp.

Dhr. Langejan, Beroepschartervaart

- Belangrijk dat de stremming buiten de zomermaanden (mei t/m september) valt, want vanaf oktober stoppen de charters.
- Aandachtspunt is dat wanneer omgevaren dient te worden naar Kornwerderzand dit een enorme opstopping oplevert daar, met name in de zomermaanden.
- Stremming is acceptabel vanaf half oktober tot en met half april, oftewel na het recreatie seizoen.
- Bij de stremming van Den Oever is Texel ook geen bestemming meer, evenals Den Oever. Deze regio wordt dan niet meer bezocht.
- Communicatie ten minste een jaar van tevoren is te kort, minimaal 1,5 tot 2 jaar van tevoren bij stremmingen tussen mei en oktober.

Dhr. den Bleker, Watersportverbond

- Vanaf pinksterweekend tot september zorgen voor zo min mogelijk hinder.

Dhr. Van der Woude, gemeente Urk

- Bonus in het contract relateren aan beperken economische schade.
- M.b.t. communicatie werkzaamheden, hoe preciezer van tevoren, des te beter.

Dhr. van Zoomeren, Binnenvaart Groep Nederland

- De standaardmaat in de binnenvaart is 11,4m, hiermee rekening houden.
- Hebben schepen van 13,5 meter.

Dhr. Tiebie, gemeente Hollands Kroon

- Als vervoer op de weg t.b.v. de werkzaamheden bij Den Oever plaats vindt, dan is er ook hinder voor het Zuiderstrand.

Dhr. de Groot, A. de Groot Olietransport & Stavordia BV

- Varen veel via het Noord-Hollands kanaal en maken in die hoedanigheid ook gebruik van Den Oever.
- Omvaren via Kornwerderzand is mogelijk, maar komen dan in de problemen met de vaartijdenwet.
- De Wilhelminasluis bij Zaandam gaat volgend jaar dicht, duur van stremming is onbekend.
- Oplossing voor de stremming is een soort van om en om doorvaart, 7 maanden stremming is een probleem.

Dhr. Altink, Toerzeilers en TU Delft

- 7 maanden stremming is wel lang, omvaren via Kornwerderzand is mogelijk, maar vervelend, belangrijk is dat in de maanden juli en augustus geen stremming plaats vindt.
- Als er gewerkt wordt in de winterperiode dan is dit geen groot probleem.
- Een mogelijke oplossing voor de werkzaamheden en het beperken van de stremming is een prefabkering en die in te varen, zo wordt de werkduur verkort en dus stremming.
- Een andere oplossing is de kering verder de voorhaven in, waar achterom gevaren kan worden.
- Eventueel kunnen studenten meedenken bij oplossingen.

Dhr. de Waal, Participatiegroep Den Oever, Waddenpoort

- Het mogelijke ruimtebeslag t.b.v. de versterking van de voorhavendammen is een zorgpunt/probleem. Bij de Zuiderhaven zijn namelijk allemaal initiatieven in ontwikkeling (strand, steigers etc.)
- Een stremming van 7 maanden is niet acceptabel, want hierdoor bestaat de vrees dat toeristen wegblijven.
- Aandachtspunt is dat boten van vissers en passagiersschepen ook 11,4m breed kunnen zijn.
- Veel evenementen zijn in augustus/september.
- Aandachtspunt is het Waddenpoortplan.
- Denk ook aan relatie met Texel.
- Rondje voorhaven zou mooi zijn, dus ook dat het mogelijk is om de sluis over te steken. Neem hierbij de Oranjesluizen als voorbeeld voor wandelen over de sluis.

Dhr. Hovius, Participatiegroep Den Oever

- 7 maanden stremming zou een economische aderlating betekenen voor de bruine vloot en visserij.
- Aandachtspunt zijn de initiatieven rond de Zuiderhaven.
- Voorkeur voor een keermiddel aan de Waddenzeezijde.
- Zorgen over de afweging van het afvallen van de oplossing van Kornwerderzand voor Den Oever.

Dhr. Hoitinga, Participatiegroep Den Oever

- Hoe breed wordt de uitbreiding van de kade naar de Zuiderhaven?

Dhr. Wittink, (oud) gemeenteraadslid Hollands Kroon, Wieringernieuws.nl

- Voorkeur voor kering aan de Waddenzeezijde
- Is het economische verlies van Den Oever meegewogen in de afweging van alternatieven?

- Het economische verlies gaat verder dan de bouwperiode, dus langer dan 7 maanden. Vanuit Medemblik en Enkhuizen zullen de boten waarschijnlijk via Kornwerderzand gaan.

Datum
19 december 2014

HB 2676507

Dhr. de Herder, gemeenteraadslid Hollands Kroon

- Aandachtspunt is dat de bruggen kwetsbaar blijven met de gekozen oplossingsvariant. Oplossing is de keersluis verder in de Waddenzee/haven van Den Oever.
- Voor de IJsselmeervissers is het belangrijk dat Rijkswaterstaat afspraken maakt dat ze in de werkhaven van Rijkswaterstaat mogen liggen.
- Stremming in de wintermaanden, oftewel van oktober tot april.
- Veel verlies voor vracht- en recreatievaart.
- Door de stremming zal een deel van de schepen kiezen voor Harlingen en Texel, dit betekent economisch verlies voor Den Oever.
- Twijfel heerst over de ramingen/onderbouwing bij de keuze van de huidige variant t.o.v. de andere alternatieven.

Dhr. Dijkstra, projectbureau De Nieuwe Afsluitdijk

- Zorg voor de mogelijkheid tot een rondje over de sluisen.
- Mogelijkheid tot gebruik kazemat voor accuopslag stromingsturbines (Pieter Bergmeijer weet hier meer van), t.b.v. een off-grid centrum.
- Aandachtspunt is niet de economische belangen (havenbedrijven, Zuiderhaven) te vergeten in de keuzes die gemaakt worden. Hinder moet daarom geminimaliseerd worden.

Dhr. Klanderma, Vereniging van Wadvaarders (1100 leden)

- Liefst geen stremming tijdens het zomerseizoen, maar nog beter is dat sluis beschikbaar is gedurende het hele vaarseizoen (1 april – 1 oktober – de precieze lengte van het vaarseizoen is ook afhankelijk van vakantieperiode en weersomstandigheden).
- Wadvaarders in de westelijke Waddenzee zijn afhankelijk van Den Oever, omvaren kost teveel tijd.
- Hebben een goed contact met de bruine vloot.

Dhr. Van Gelderen, BAM

- Komt vooral om te luisteren: is geïnteresseerd in belangen visserij en scheepvaartsector.

Dhr. Holtes, Wadden Watersportverbond

- Sluis Den Oever is van belang voor zijn leden (9000 leden in heel NI).
- In de Waddenzee wordt vooral gevaren in de westelijke driehoek Texel – Den Oever – Den Helder en op Vlieland, Terschelling en Texel.
- Ongeveer 85% van de vaarders zijn kielboten, zijn afhankelijk van het getij, varen via Kornwerderzand geeft een te lange reistijd én het vaargebied is door de geulen beperkter.
- Aandachtspunt is dat Hemelvaart en Pinksteren piekdagen zijn. Het verkorte recreatie seizoen is van mei tot september.
- Als de sluis Den Oever dicht is zal nog meer congestie ontstaan bij de sluis van Kornwerderzand, zowel voor de scheepvaart als het wegverkeer.
- De breedtebeperking tot 11 m is voor de toervaarders geen probleem

Dhr. De Graaff, gemeente Hollands Kroon

- Aandachtspunt is de uitvoering van de dijkversterking door het HHNK, cumulatieve effecten dienen voorkomen te worden. Realisatie wordt voorzien van 2017 tot en met 2019. Dat is gelijk met de werkzaamheden

aan de Afsluitdijk.

Datum

19 december 2014

Dhr. J. Klein en P. Klein, aannemersbedrijf Klein

HB 2676507

- Hebben een loswal (52 m) bij gemaal Leemans en opslagruimte (3000m²) t.b.v. de mosselvisserij.
- De mosselzaadinvanginstallaties worden vanaf de opslag in maart/april naar de Waddenzee gebracht en in sept/okt weer teruggehaald. Hiervoor is de sluis om de dag nodig. Omvaren via Kornwerderzand is geen optie omdat de combinatie veel te traag is om de omweg te kunnen maken.
- Daarnaast wordt de sluis in de zomerperiode gebruikt door de mosselvisserij.
- De loswal wordt ook gebruikt voor het aanmeren van de boten die gebruikt worden voor civieltechnische onderhoudswerkzaamheden en die ook gebruik maken van de sluis.
- Een depot aan de Waddenzeekant is een oplossing voor de opslag van de spullen. Er is dan ongeveer 3000m² opslagruimte nodig.
- De breedtebeperking is geen probleem.

Dhr. Spaansen, Spaansen Grondstoffen & Logistiek BV

- Elke dag (maar niet volgens een vast schema) varen zandboten (86m lang en 9m breed) door de sluis van Den Oever van en naar winplekken en afnemers (Spaansen bezit meerdere loswallen / zandwinconcessies in het IJsselmeergebied, zoals loswallen in Enkhuizen en Hoorn)
- Stremming brengt een groot probleem mee. Omvaren met schepen tot 3 m diepte is niet goed mogelijk. De extra tijd zijn kosten én levert een groot probleem met de Vaartijdenwet.
- Spaansen ziet noodzaak van uitvoering werkzaamheden en begrijpt dat dit overlast zal geven. Wil daar zo flexibel mogelijk op inspelen. Een oplossing zou kunnen zijn dat de sluis dagelijks beperkt open is, bijvoorbeeld vroeg of laat. Een beperkte stremming van enkele maanden kan wel worden opgevangen.

Dhr. Paddenburg, Jachthaven Marina Den Oever

- Zijn eigenaar van de jachthaven met 350 ligplaatsen aan de IJsselmeerzijde van de sluis. De haven is opgebouwd in vele jaren. De ligplaatshouders varen vooral op de Wadden. Een bekend patroon is een weekeind op de Wadden (bijvoorbeeld naar Texel). Stremming van de sluis betekent dat dit niet meer mogelijk is. Omvaren via Kornwerderzand is voor de ligplaatshouders geen optie. De marina verliest daarmee zijn unieke vaarmogelijkheden vanaf de Marina
- Een recreatieseizoen stremming, betekent een jaar dicht voor de jachthaven. De schade is echter veel groter dan één verloren jaar en omvangrijker dan alleen de Marina. Ligplaatshouders zullen vertrekken en het zal vele jaren duren om ze weer terug te krijgen. Bovendien zullen de gevolgen ook uitstralen naar de andere havens in de westelijke Waddenzee en de totale recreatieve bedrijvigheid in dat gebied.
- Stremming buiten de periode 1 april tot en met 1 oktober (mogelijk nog wat ruimer, afhankelijk van vakanties en weersomstandigheden) is daarom een must.
- Er is ook een relatie met de KNMR, schepen die averij opgelopen hebben op de Waddenzee worden door de KNMR naar de jachthaven gebracht. Bij stremming is deze route niet meer beschikbaar

- Aandachtspunt is dat er altijd duidelijk moet worden gecommuniceerd, zoals wanneer wat gaat gebeuren. Recreanten hebben behoefte aan duidelijkheid.
- De Marina was niet uitgenodigd voor deze bijeenkomst. Toevallig is een klein berichtje in de krant door de eigenaren zelf opgepikt. Dat is niet de juiste gang van zaken.

Dhr. de Vries, gemeente Texel

- Behartigd de belangen van gemeente Texel, in het bijzonder de jachthavenbelangen
- Recreatievaart is een belangrijke activiteit voor Texel, het merendeel komt via Den Oever.
- Voor de pleziervaart zijn de weekenden van groot belang. Per bezoekend schip wordt circa €250,- uitgegeven.
- Chartervaart is ook een belangrijke tak, waar ook veel internationale toeristen op af komen
- De periode tussen de Paasvakantie en de herfstvakantie is het belangrijkste voor het toerisme, met als hoogtepunt de zomermaanden.
- Is het openstellen van de sluis in weekenden mogelijk?

Dhr. Stammes, De Vries & Van de Wiel

- Heeft een zandhandel met afnemers langs de Noord Hollandse kust.
- Maakt geregeld gebruik van de sluis, het hele jaar door. Aantal keren doorvaart hangt af van de uit te voeren werkzaamheden en is daardoor variabel.

Dhr. de Weerd, BLN/KSV Schuttevaer

- Vertegenwoordiger van de binnenvaart belangen.
- Sluis belangrijk voor goederenstroom in de regio
- Standaardbreedte binnenvaart is 11,4m, doorvaartbeperking tijdens werkzaamheden moet hier rekening mee houden.

Dhr. Wijngaard, IJsselmeervissers

- Voor de visserij wordt er veel gependeld tussen IJsselmeer en Waddenzee, afhankelijk van het soort waarop wordt gevestigd. Het hele jaar rond wordt er op beide wateren gevestigd.
- Bereikbaarheid van de visafslag is belangrijk. Vervoer van schip naar visafslag zou wel per vrachtwagen kunnen, maar direct lossen heeft de voorkeur.
- Inname van water en brandstof is belangrijk. Kan mogelijk per voertuig indien hier voldoende ruimte voor is.

Dhr. Smid, Visafslag Den Oever

- Vertegenwoordigd visafslag en ondernemers daaromheen
- Bereikbaarheid van haven is van groot belang voor alle gevestigde ondernemers

Dhr. Ernens, Mandeligheid Sluismeester. A. de Visserstraat Den Oever

- Komt op voor de belangen van de bewoners nabij de sluis
- Geluids- en trillingshinder wordt gevreesd. Heeft de wens om aannemer een nulmeting te laten verrichten voordat werkzaamheden aanvangen
- Toegankelijkheid van wegverkeer rond de sluiscolkkade is belangrijk voor de bewoners
- Geeft aan dat mosselzaad verspreiding belangrijke bedrijvigheid is. Dit is circa zes weken rond mei en in het najaar.

RWS ONGECLASSIFICEERD

**Rijkswaterstaat Midden-
Nederland**

- Hinder kan ook nog een jaar of langer doorwerken voor de lokale bedrijvigheid.

Datum

19 december 2014

HB 2676507

Dhr. Boogholt, projectbureau De Nieuwe Afsluitdijk

- Is betrokken bij project De Nieuwe Afsluitdijk en in die hoedanigheid als geïnteresseerde in de bijeenkomst aanwezig.